

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 4.—
» Nemčijo . . . » 5.—
» ostalo inozemstvo . . » 6.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 10 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravništvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvu lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnoštevilni račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 25. januarja 1918.

St. 4.

Pot do morja.

(Dopis.)

Na vsenemškem shodu v Beljaku je govoril dr. Angerer tudi o nemškem potu do morja. Rekel je — po časniških poročilih — to le: „Dohod k morju si morajo Nemci zagotoviti za zmerom. Proti jugoslovanski deklaraciji bi bila morala vlada izjaviti, da mi Nemci pot do morja potrebujemo . . . Nikdar in nikoli ne morejo Nemci privoliti, da bi se jim pot do morja zastavil.“ Angerer je sicer na srednji šoli učitelj logike, t. j. uči dijake pravilno pojmovati in dosledno misliti, a v svojem govoru je strašno mešal razne pojme, ni mogel razločevati med nemštvom in Avstrijo. To mu je vse eno in isto. Pa lahko smo mu hvaležni, da je odkrito in jasno povedal vsenemški načrt. Rad bi vsakemu Slovencev Angererjeve besede položil na srce, da bi spoznal kakšno usodo nam pripravljajo Vsenemci in z njimi združeni nemški krščanski socialci.

Avstrija leži ob Jadranskem morju. Po morju je zvezana z drugimi deli sveta; po morju izvažajo svoje izdelke ter jih prodajo v prekmorske dežele ter si služi s tem milijone; po morju dobiva vse za življenje in industrijo potrebne pridelke: kavo, riž, bombaž, baker, nikel, pa tudi žito, olje itd. Brez morja bi bila Avstrija od vseh strani zaprta, dobivali bi le to, kar bi nam naši sosedje dovolili dovažati skozi svoje dežele. Odvisni bi bili na milost in nemilost od naših sosedov. Kako hudo je to, čutimo sedaj, ko nam za drag denar manjka hrane in obleke in stotine drugih reči, katerih sami ne moremo pridelovati. Morje je torej Avstriji potrebno kakor človeku pljuča, da more dihati. Lahki so stegovali svoje roke po Trstu, Istri in Dalmaciji, vzeti so nam hoteli te dežele in s tem morje. V ta namen so začeli zoper nas vojsko. Vsi smo čutili, kakor bi nas kdo davil za grlo in nas skušal zadušiti, ko so Lahki zahtevali od nas morje. Zato je vsa Avstrija, so posebno Hrvati in Slovenci nastopili z neprijetnim junaštvom proti grabežljivim Lahom in branili s srčno krvjo slovansko in avstrijsko morje. Božja previdnost je ob morju naselila Jugoslovane, da stražijo Avstriji in Habsburžanom ta najdražji in najpotrebnejši zaklad — morje, cesto v ves svet. Avstrija mora imeti morje — in imela ga bo, dokler bo Jugoslovan prebival ob njem.

Zdaj pa se razkoraci vsenemški profesor zgodovine in logike ter oznanja: „Mi Nemci moramo imeti morje; mi Nemci si moramo dohod k morju zagotoviti.“ In vsi Jugoslovani do zadnje ribiške kočje na obali dalmatinski moramo zavpiti glasno, da bo slišal ves svet: Ne! Nemcem ni treba morja — Avstrija ga mora imeti! In Avstrija že ima morje in to morje je — jugoslovansko. Ali so morda Nemci Avstrija? Ali profesor Angerer res ne zna ločiti med Nemci in Avstrijo? Ali pa le noče? Avstrija ima v svojih mejah več Slovanov kot Nemcev: torej kar potrebuje Avstrija, tega še davno ni treba imeti Nemcem. Ako imajo Jugoslovani morje, je Avstriji posest morja bolj zagotovljena, kakor če si ga osvojijo Vsenemci, ki bi rajši danes kot jutro stopili pod prusko pikethaubo.

In še celo od vlade zahteva prof. Angerer, naj izjavi in pove, da morajo Nemci do morja. Po njegovem mnenju ima avstrijska vlada edino to nalogo, da izpolnjuje vsenemške želje (kar je tudi storila, če si je le upala). Vlada, ki bi morala biti enako pravična vsem avstrijskim narodom, naj bi kratkoma izgnala in iztrebila, postrelila in obesila vse Jugoslovane ob morju, da se naselijo tam Vsenemci. Do morja so Vsenemcem na potu Slovenci na Koroškem, Kranjskem, Goriškem in v Trstu; vse te zapreke je treba odstraniti, in ako se ne dajo mirno ponemčiti, pa jih je treba s silo pobiti, — saj se je v Beljaku govorilo tudi o krvavih glavah —

in to naj stori vlada, ker Vsenemci zazdaj enkrat še ne čutijo dovolj moči v sebi in celo presvitlega cesarja so klicali na pomoč za ta svoj krvavi načrt.

Slovenci! Spoznajmo, kaj naš čaka, ako se nemški načrt o potu do morja uresniči. Narodno bomo izginili, gosgodarsko uničeni! Morda bodo zadnjemu ostanku Slovencev še milostno dovolili, da bodo nemškim gospodom v Trstu služili kot težaki in nosači bogatih tovorov. Za pičlo plačo jim bodo smeli sužnjevat, a v materini besedi še kleti ne bodo smeli zraven. To bi bila usoda zadnjih Slovencev, če bi dobili Nemci pot do morja. Temu suženjstvu se le ubranimo, ako se nam da jugoslovanska država pod Habsburžani, kakor jo zahteva jugoslovanska deklaracija. To izjavo mora podpisati sleherni Slovenec in vsaka Slovenka, da bomo svoji gospodarji na lastni zemlji.

Možje in fantje na bojišču! Kaj boste rekli, kadar se vrnete, vi „seme izkrvavelega naroda“? Ali ste za to s tolikimi žrtvami pregnali Laha, da Adrija postane nemško morje? Niti kapljice slovenske krvi ni teklo, da bi Vsenemci z njo gradili pot do morja, in naj jo zida tudi tisoč Angererjev! Kri naših mož in mladeničev je tekla v potokih za to, da ostane morje adrijsko na veke avstrijsko in habsburško v ljubečem varstvu Jugoslovanov. To sveto prisego, ki vpije iz prelite slovenske krvi proti nebu, naj si zapomnijo Vsenemci in vsi, ki se z njimi družijo!

Štrajki v mestih.

Delavstvo za mir.

Mirovna pogajanja v Brestu Litovskem so začela zastajati. Nemčija bi bila rada obdržala osvojeno Kursko, Livonsko in Estlandijo ob Vzhodnem morju. S tem Nemčija ni prišla v navzkriž samo z Rusi, ampak je vzbudila nevoljo tudi na Dunaju, še bolj pa v nižjih slojih naše države, ki vsled vojne največ trpijo. Že prejšnji pondeljek so sklenili delavci v neki tovarni v Dunajskem Novem mestu, da vstavijo delo. Štrajk je v četrtek prešel na druge tovarne po celi Nižji Avstriji in od tam na Štajersko, Zgornje Avstrijsko in Budimpešto.

Socialdemokratsko strankino predstojništvo je izdalo izjavo, da hoče miriti delavstvo le pod sledečimi pogoji: 1. Vlada mora zajamčiti, da se mirovna pogajanja v Brestu Litovskem ne bodo razbila vsled zahtev po kakem ozemlju, in da prizna samoodlobo narodov v deželah, za katere se pripravajo. 2. Vlada mora vprašanje glede prehrane korenito rešiti; s konzumenti in proizvajalci mora enako postopati in mlenje na privatni račun se mora prepovedati. 3. Vlada mora občinske zastope demokratizirati in predlagati postavodajnim korporacijam uvedbo splošne, enake in direktne volivne pravice za občinske zastope. 4. Vlada mora razveljaviti zopet militarizacijo obratov (tovarn, rudokopov).

V vseh večjih industrijskih krajih so imeli socialni demokrati shode, na katerih so povdarjali, da je njihova prva in glavna zahteva, da se sklene svetovni mir. Delavska organizacija se je sama skušala truditi, da pri demonstracijah za mir vzdrži mir in red. Ako se pomisli, da je na Dunaju kakih 100.000 delavcev štrajkalo, si je lahko misliti, da ta naloga ni bila lahka. Dunajsko časopisje ni izhajalo. Pred uredništvom „Reichsposte“ so delavci demonstrirali.

Vlada se je potrudila, da delavce pomiri. V proračunskem odseku poslanske zbornice je notranji minister grof Toggenburg izjavil, da se vsi zavedajo, za kaj da gre pri mirovni pogajanjih in da sme delavstvo grofu Czerninu popolnoma zaupati. Rekel je, da sta si naš zunanji

minister grof Czernin in ruski revolucionar Trocki v mnogočem podobna. Ravno to jamči, da bodo pogajanja v Brestu Litovskem dobro potekla. Grof Czernin, je dejal, je človek, ki od svojega prepričanja niti za korak ne odstopi, tudi če bi mu šlo za službo, tudi če bi postal berač. On je eden najbolj trdih in doslednih značajev, kar jih je videl.

Grof Czernin je izjavil: „Jamčim, da se (posebni) mir ne bo izjalovil vsled naših osvojevalnih namenov.“ Vlada se je začela z delavci pogajati. Pogajanj so se udeležili ministrski predsednik Seidler, ministri Höfer, Toggenburg in Czapp. Ministrski predsednik je izjavil, da cesar vroče želi, kakor hitro mogoče skleniti časten mir. Zato se bo vlada trudila, da kmalu doseže splošen mir in je zoper aneksije tujih dežel. Poljaki bodo dobili popolno svobodo. Höfer je rekel, da je želji, da bodo za pridelovalce enake določbe kakor za konzumente, že vstrežemo z odredbo. Tudi glede mlinov za privatno plačo se bo uredilo. Toggenburg je obljubil izpolniti zahteve glede volivne reforme za občine, oziral se bo pa na narodne razmere v deželah in na žensko volivno pravico. Czapp je obljubil, da bo vlada po zakonu razveljavila militarizacijo v obratih in bodo delavci v takih obratih spadali zopet pod civilna sodišča.

Zastopniki delavstva so bili z vladnim odgovorom zadovoljni in so pozvali delavstvo, da se vrne na delo. Rečemo pa lahko, da niso vse zahteve socialistov, ki jim je ustregla vlada, objavljene.

Nova revolucija na Ruskem.

Ruski ustavnodajni zbor (konstituanta) v Petrogradu je po poldrugournem posvetovanju glasoval proti izjavi izvršilnega centralnega odseka. Boljševiki so se nato odstranili. Ustavodajni zbor ni hotel odobriti načina, kako vodijo Sovjeti, ki so zapustili zbornico, mirovna pogajanja. Ob štirih zjutraj so mornarji zborovanje razgnali. Nato je izšla odredba boljševiške vlade, ki ustavnodajni zbor razpušča. Štiri ure, predno se je konstituanta sešla, so socialni revolucionarji v obrambo konstituante napravili demonstracijski obhod po mestu. Boljševiki so jih napadli in streljali nanje s strojno puško. Veliko oseb je bilo ubitih, med njimi tudi člen izvrševalnega odbora kmetskih delegatov Boganov. Mnogo oseb, tudi mnogo žensk, je bilo ranjenih. Boji se nadaljujejo.

Na voditelja boljševikov, Ljenina, je neka žena streljala z revolverjem, ko se je v avtomobilu vračal v mesto, odkoder je spremljal nekoliko čete rdeče garde, ki so odšle na fronto. Strelji niso zadeli. Zadnji čas je Ljenin stopil nekoliko v ozadje. Neko poročilo trdi, da se je s Trockim sprl in bo odstopil, ker da se udaje angleškim spletkam.

Trocki, predsednik ruske mirovne delegacije, se je 19. t. m. odpeljal iz Bresta Litovskega v Petrograd. Izjavil je, da mora za teden dni v Petrograd iz notranje-političnih vzrokov. Zato je predlagal, da se posvetovanja odgodijo do 29. januarja. Centralne države so to izjavo vzele na znanje in izrazile upanje, da se bo po povratku Trockega dosegel popoln sporazum.

Kako je z vojno.

Z italijanskega bojišča naša uradna poročila ne prinašajo nobenih važnih vesti. Italijani so na tirolskih gorah srdito napadali in se očividno pripravljajo na ofenzivo.

Na romunski fronti vlada vsled sklenjenega premirja popolen mir. Zdi se pa, da Romuni s tem niso zadovoljni, pa si ne morejo drugače

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.
Rezervni zaklad: K 1.500.000.
Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.
Centrala v Ljubljani.
Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Vsem

ki so povodom smrti mojega preljubega, edinega sina

Janeza

bodisi ustmeno ali pismeno izrazili svoje sočutje in olajšali s tem bridko mojo žalost, bodi tem potom izrečena moja in moje družine najprisrčnejša

zahvala.

Posebej se še zahvaljujem vsem onim preč. gg. duhovnikom, ki so se spominjali predragega pokojnika pri daritvi sv. maše. Bog jim plačaj stoterno!

Blagoslov božji pa spremljaj vsaki korak preč. gg. župnikov Urha Hafner in Ant. Sturm za krst blagega pokojnika v otroka Marije in za vso naklonjenost, ki jo je od njihove strani v tako obilni meri užival.

Brdo pri Šmohorju, 18. prosinca 1918.

Franjo Grafenauer
drž. poslanec.

Vabilo

na

redni letni občni zbor

Št. Jakobske posojilnice v Rožu
na **Svečnico, 2. februarja 1918**
ob **3. uri popoldne**
v „Narodnem domu“ v Št. Jakobu v Rožu.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem računu 1917.
2. Razdelitev čistega dobička in določitev nagrad.
3. Volitev odbornikov in pregledovalcev računa.
4. Razno.

Če bi ob 3. uri občni zbor ne bil sklepčen se ob 3 1/2. uri vrši drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev.

Odbor.

Zenitna ponudba.

Sedaj izven Koroške živeči koroški Slovenec, 36 let star, vdovec z dvema otrokoma, se želi priženiti na večje posestvo v slovenskem delu Koroške.

Reflektiram le na zavedno Slovenko, gospodično ali vdovo brez otrok, v starosti 26 do 35 let, s primerno izobrazbo in premoženjem, kjer bi bila priložnost vpeljati kakšno trgovino ali gostilno, ako še ne obstoja. Resne, ne brezimne ponudbe s sliko, katera se pod jamstvom tajnosti vrne, na upravništvo »Mira« pod šifro »Jugoslovan 1918«.

Proda se

velika enonadstropna hiša v Velikovecu pripravna za vsako obrt. Iz nje je krasen razgled na Dravsko dolino in Karavanke, ima stekleno verando, velik vrt s sadjem in sočivjem, vpeljano električno razsvetljavo in telefon, hlev itd. Naslov pove upravništvo lista „Mir“ št. 4.

500 kron

Vam plačam, če moj pokončevavec korenin „Ria-Balsam“ ne odstrani vaših kurjih oči, bradavice in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z zajamčujočim pismom K 275, 3 lončki K 560, 6 lončkov K 860. — Na stotine zahvalnih in priznanih pism. — **Kemény, Kaschau (Kassa) 1,** poštni predal 12/597 (Ogrsko).

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., krize, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Vino

staro
in
novo,

belo in rdeče, razpošilja

A. Oset, p. Guštanj, Koroško.

Do K 5000.—
brez
zdravniške
preiskave.

C. kr. avstr. sklad za vojaške vdove in sirote.
Zavarovalni oddelek.
Deželna poslovalnica Celovec
Paulitschgasse 15.

Vojno zavarovanje
tudi za vo-
jake na bojišču
brezplačno.

Vojnoposojilno zavarovanje.

Za nabavo **K 1000.— VII. državnega posojila** se plača:

za zavarovalno dobo	na leto	za pol leta	četrtletno	mesečno
12 let	63.—	32.10	16.30	5.55
15 „	48.—	24.40	12.40	4.25
20 „	35.—	17.85	9.10	3.10

V slučaju smrti se zaostalim polno vojno posojilo takoj izplača.

Nezapadljivost hranilnih vlog, odkup ali zastava police od prvega začetka! Kdor n. pr. opusti 12letno zavarovanje za K 1000.— po enem letu ali je zastavi za posojilo, dobi, neglede na morebitno kurzno diferenco, v gotovini nazaj izplačanih K 59.46, čeravno je bil eno celo leto za slučaj smrti zavarovan.

Zavarovanje se sklepa na podlagi dogovorov s c. kr. avstrijskim skladom za vojaške vdove in sirote po c. kr. priv. zavarovalni družbi za življenje „Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Pojasnila daje in zavarovanja sprejema tudi še sedaj zavarovalni oddelek

C. kr. avstr. sklada za vojaške vdove in sirote
deželna poslovalnica v Celovcu,
Paulitschgasse 15.

Najcenejše pre-
mije. Vse od-
višne obresti
za zavarovance.

Zahtevajte naše prospekte!

Dopisnica zadostuje.

Zahtevajte tudi
naše prospekte
za otroško
vojnoposojilno
zavarovanje.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadino, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skamerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skamerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skamerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skamerančnik, dišeča perla, višnjevec. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 12.— franko po povzetju.

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Diamanti za rezanje stekla.

Diamantov za rezanje stekla morem sedaj le št. 4 po K 11.70 in 5/2 „ „ 16.— oddajati, ker je privoz diamantov prekinjen in se dobi surovina le prav težko in po prav visokih cenah. Povzeta poštnina stane 85 h. Za rečno in solidno blago jamči

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, BRNO 638, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zraven spadajočim milnim praškom vse solnčne pege, maroge, solnčne opekline, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kože mladostno svežo in nežno. Cena K 6.65 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 17.—, 6 porcij K 32.50. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. — Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, BRNO 638, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lasje in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2.70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2.45. — Povzete 55 h več. — Naslov za naročila:

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.